

Институт за онкологију и радиологију Србије

Пастерова 14, Београд, Србија

+381 11 2067 100

iors@ncrc.ac.rs www.ncrc.ac.rs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ
Бр. 26-122
21 SEP 2015 20
БЕОГРАД, Пастерова 14

ПРОЦЕДУРА ФИКСАЦИЈЕ, ДЕКАЛЦИНАЦИЈЕ И ПРОЦЕСИРАЊА ТКИВА

Ознака процедуре	П.ПАТ.05
Верзија	01
Датум усвајања	21.09.2015.
Аутори процедуре	Олга Здјелар, ВМЛТ
Носилац процедуре	Др сц мед. Зорка Миловановић, НС
Процедуру одобрио	Проф др Радан Џодић

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура фиксације, декалцинације и процесирања ткива		Ознака: П.ПАТ.05
	Датум: 21.09.2015.	Верзија: 01	Страна: 2 од 5

1. ДЕФИНИЦИЈА И СКРАЋЕНИЦЕ

1.1. Дефиниција

Фиксација ткива, декалцинација – одстрањивање калцијума из ткива и процесирање узоркованог материјала, у апарату и мануелно.

1.2. Скраћенице

ИОРС	Институт за онкологију и радиологију Србије
ЛТ	Лабораторијски техничар

2. ПРЕДМЕТ

Процес фиксације ткива, декалцинације и процесирања (у апарату и мануелно) спроводи ЛТ.

3. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Упутство се спроводи у Одељењу патологије Службе патологије и цитологије ИОРС-а.

4. ОДГОВОРНОСТИ

ЛТ је одговоран за спровођење процедуре.

5. ОПИС ПРОЦЕДУРЕ

5.4. ПРОЦЕДУРА ФИКСАЦИЈЕ, ДЕКАЛЦИНАЦИЈЕ И ПРОЦЕСИРАЊА УЗОРКОВАНОГ МАТЕРИЈАЛА

5.4.1. Процедура фиксације и процесирања узоркованог материјала у апарату SHANDON EXCELSIOR ES.

5.4.2. Процедура фиксације и процесирања узоркованог материјала у апарату THERMO SCIENTIFIC MICROM 120.

5.4.3. Процедура мануелног процесирања ситног узоркованог материјала.

5.4.4. Процедура декалцинације ткива.

5.4.5. Процедура мануелног процесирања костне сржи.

5.4.1. Процедура фиксације и процесирања узоркованог материјала у апарату

SHANDON EXCELSIOR ES.

* Након узорковања и формирања ткивних исечака за анализу, касете са ткивним исечцима се стављају у 10% формалин и у њему стоје до сутрадан.

* Текућа вода - 30 минута.

* 96% алкохол - 60 минута.

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура фиксације, декалцинације и процесирања ткива		Ознака: П.ПАТ.05
	Датум: 21.09.2015.	Верзија: 01	Страна: 3 од 5

- * 96% алкохол - 120 минута.
- * 96% алкохол - 120 минута.
- * 100% алкохол - 60 минута.
- * 100% алкохол - 90 минута.
- * 100% алкохол - 120 минута.
- * Ксилол - 60 минута.
- * Ксилол - 90 минута.
- * Ксилол - 90 минута.
- * Парафин - 60 минута.
- * Парафин - 60 минута.
- * Парафин - 60 минута.

5.4.2. Процедура фиксације и процесирања узоркованог материјала у апарату THERMO SCIENTIFIC MICROM 120.

- * Након узорковања и формирања ткивних исечака за анализу, касете са ткивним исечцима се стављају у 10% формалин и у њему стоје до сутрадан.
- * 70% алкохол - 180 минута.
- * 96% алкохол - до 18⁰⁰h.
- * Други 96% алкохол - до сутрадан до 11⁰⁰h.
- * Материјал се пребацује у апарат за процесирање ткива у 100% алкохол - 80 минута.
- * 100% алкохол - 80 минута.
- * 100% алкохол - 80 минута.
- * 100% алкохол - 80 минута.
- * 100% алкохол - 80 минута.
- * 100% алкохол - 80 минута.
- * Ксилол - 80 минута.
- * Ксилол - 80 минута.
- * Ксилол - 80 минута.
- * Парафин - 80 минута.
- * Парафин - 80 минута.
- * Парафин - 80 минута.

5.4.3. Процедура мануелног процесирања ситног узоркованог материјала.

- 5.4.3.1. Након узорковања и формирања ткивних исечака за анализу, касете са исечцима се стављају у 1% еозин - 20 минута.
- 5.4.3.2. 70% алкохол - 60 минута.
- 5.4.3.3. 96% алкохол - 60 минута.
- 5.4.3.4. 100% алкохол - 60 минута.
- 5.4.3.5. Ксилол - 60 минута.
- 5.4.3.6. Парафин - 120 минута.

 ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ	Назив процедуре: Процедура фиксације, декалцинације и процесирања ткива		Ознака: П.ПАТ.05
	Датум: 21.09.2015.	Верзија: 01	Страна: 4 од 5

5.4.4. Процедура декалцинације ткива:

5.4.4.1. Процедура декалцинације костне сржи у 5% мрављој киселини.

5.4.4.2. Процедура декалцинације у 10% мрављој киселини.

5.4.4.3. Процедура декалцинације у 20% мрављој киселини.

5.4.4.1.Процедура декалцинације костне сржи у 5% мрављој киселини:

После узорковања и формирања ткивних исечака за анализу, касете са исечцима костне сржи стављају се у 5% мрављу киселину у којој стоје на собној температури 24 сата.

5.4.4.2. Процедура декалцинације у 10% мрављој киселини:

После узорковања и формирања ткивних исечака, исечци се стављају у 10% формалин и стоје до сутрадан. Сутрадан се стављају у 10% мрављу киселину у којој стоје на собној температури 24 сата.

5.4.4.3. Процедура декалцинације у 20% мрављој киселини:

После узорковања и формирања ткивних исечака, исечци се стављају у 10% формалин и стоје до сутрадан. Сутрадан се стављају у 20% мрављу киселину у којој стоје на собној температури 24 сата.

5.4.5. Процедура мануелног процесирања костне сржи:

* Процедура 5.4.4.1.

* Процедура 5.4.3.1 до 5.4.3.5.

* Парафин – у парафину ткиво стоји 4 сата.

МЕТОДЕ, МЕДИЦИНСКИ ПОТРОШНИ МАТЕРИЈАЛ, ХЕМИКАЛИЈЕ, АПАРАТИ

Метода: Фиксација, декалцинација и процесирање узоркованог материјала.

Медицински потрошни материјал: Рукавице и папирна вата.

Хемикалије: 10% формалин, 5% мравља киселина, 10% мравља киселина, 20% мравља киселина, 70% алкохол, 96% алкохол, 100% алкохол, ксилол и парафин.

Апарати: Апарати за процесирање ткива: SHANDON EXCELSIOR ES и THERMO SCIENTIFIC MICROM 120 и термостат на 60°C SUTJESKA.

Референце:

1. Хистолошке и хистохемијске методе, dr Melita Švob, Sarajevo, 1973.
2. Bancroft JD, Layton C, Suvarna SK. Theory and practice of histological techniques. Seventh edition, Churtchil&Livingstone. 2007.
3. Фабричка упутства за апарате SHANDON EXCELSIOR ES и THERMO SCIENTIFIC MICROM 120.